

Karta bezpečnostných údajov

podľa Nariadenia ES č. 1907/2006

Dátum spracovania: 26.01.2010

Dátum revízie: 20.05.2019

Vydanie 2

ODDIEL 1. Identifikácia látky/zmesi a spoločnosti/podniku

1.1 Identifikátor výrobku:	ATLAS GIPS BUDOWLANY (Stavebná sadra) Registračné číslo REACH 01-2119444918-26-xxxx Iné názvy alebo synonyma, akými je látka označená: síran vápenatý, síran vápenatý s rôznym stupňom tekutosti CaSO ₄ x nH ₂ O, sadra, stavebná sadra, modelárska sadra, polotekutá sadra
1.2 Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú:	Použitie: v stavebníctve ako viažúci materiál a plnidlo, v poľnohospodárstve, hnojiva, dodatky k potravinám a krmivám a tiež laboratórne činidlá, farmaceutické látky, regulátor pH, regulátory procesu iné ako polymerizácia a vulkanizácia, absorpčné prostriedky pre plyny a tekutiny, farbivo, komplexnometrický agent. Výrobok je určený pre profesionálne, priemyselné, súkromné, vedecké účely a pre vedecký výskum a analýzy. Neodporúčané použitia – nie sú. Látka v čistej podobe nie je potravinárskym výrobkom pre ľudí a zvieratá. <i>Detailné informácie o použití, vlastnostiach a spôsobe práce s lepidlom sú uvedené v technickej karte / katalógu výrobkov.</i> <i>Použitie nepopísané v dokumentácii firmy ATLAS Sp. z o.o. je potrebné vopred konzultovať so zástupcom firmy.</i>
1.3 Údaje o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov:	ATLAS SLOVENSKO s.r.o. Staviteľská 3, 831 04 Bratislava (Slovenská republika) IČO: 51257548 Kontakt: +421 (0)903 494 397 Kontakt mail: info@atlas-slovensko.sk Osoby zodpovedné za Karty bezpečnostných údajov: martin.bugar@atlas-slovensko.sk
1.4 Núdzové telefónne číslo:	Klinika praktického lekárstva a toxikológie Bratislava: 02/54774 166

ODDIEL 2: Identifikácia nebezpečnosti

2.1 Klasifikácia látky alebo zmesi :	Podľa kritérií uvedených v Nariadení (ES) č. 1272/2008 látka nie je klasifikovaná ako nebezpečná pre zdravie človeka a pre životné prostredie
2.2 Prvky označovania:	Látka nevyžaduje označenie podľa Nariadenia ES č. 1272/2008 (čl. 25 a čl. 32 zákona.6). Symbol, výstražná značka, vety určujúce druh ohrozenia, vety určujúce ochranné prostriedky – nie sú nutné
2.3 Iná nebezpečnosť:	Látka/Zmes nespĺňa kritéria pre zariadenie medzi látky PBT alebo vPvB podľa prílohy XIII Nariadenia REACH S ohľadom na svoju formu - prach môže mechanicky dráždiť oči a dýchacie cesty. Karta bezpečnostných údajov bola vypracovaná z toho dôvodu, že v EU boli pre látku určené najvyššie prípustné koncentrácie na pracovisku (viď oddiel 8) .

Karta bezpečnostných údajov

podľa Nariadenia ES č. 1907/2006

Dátum spracovania: 26.01.2010

Dátum revízie: 20.05.2019

Vydanie 2

ODDÍEL 3: Zloženie/ informácia o zložkách

3.1 Látky:	Síran vápenatý v množstve objemu od 90 do 99 % [č. CAS: 7778-18-9 č. ES: 231-900-3, názov podľa IUPAC calcium sulfate, REACH 01-2119444918-26-xxxx] a jeho prírodné znečistenia uhličitán vápenatý (0-5 %), kremeň SiO ₂ (0-1%).
-------------------	---

ODDÍEL 4: Opatrenia pri prvej pomoci

4.1 Popis opatrení prvej pomoci:	<p>Ohrozenie po vdýchnutí: odstrániť zdroj prachu. Výrobok nie je klasifikovaný ako nebezpečný v podmienkach dýchateľnej expozície, avšak v prípade expozície nadmernej koncentrácie prachu, postihnutú osobu vyviešť na čerstvý vzduch a pozorovať. V prípade akýchkoľvek príznakov, ako napr. nevoľnosť, kašeľ alebo podráždenie, nutná konzultácia s lekárom..</p> <p>Ohrozenie po styku s kožou: dôkladne opláchnuť kožu mydlovou vodou. Vyzliecť znečistený odev a obuv.. Pri mnohonásobnom alebo dlhodobom styku s kožou používať ochranné krémy. V prípade podráždenia kože vyhľadať lekársku pomoc.</p> <p>Ohrozenie po styku s očami: nepretierať oči, ktoré sa môžu týmto spôsobom mechanicky poškodiť. Vybrať kontaktné šošovky ak sú nasadené. Ihneď vyplachovať veľkým množstvom tečúcej vody minimálne 15 minút. V priebehu vyplachovania udržiavať očné viečka široko otvorené. Ak je to možné, používať izotonické prípravky na oči, fyziologickú soľ (napr. roztok 0,9% NaCl). Vyhýbať sa silnému prúdu vody – existuje riziko poškodenia rohovky. Odporúča sa kontaktovať lekára medicíny práce alebo konzultácia s očným lekárom. Ukázať túto kartu bezpečnostných údajov.</p> <p>Ohrozenie cez zažívací ústroj: nevyvolávať zvracanie. Postihnutému v bezvedomí alebo v polovedomí nedávať piť. Pokiaľ je postihnutý pri vedomí, preplachovať mu ústa vodou. Ihneď privolať lekára.</p> <p>Informácia pre lekára: látka je pre kožu priaznivou neutrálnou soľou. Nie sú známe žiadne alergické reakcie. Prach je rozpustný vo vode. Liečiť príznaky.</p>
4.2 Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené:	Následkom expozície je podráždenie a začervenanie kože, slizníc a spojovok. Akútne a oneskorené účinky expozície sa neočakávajú.
4.3 Údaje o akejkoľvek potrebe okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrenia	Neexistuje protijed. Liečba je závislá od lekárskej konzultácie na základe reakcie pacienta.

ODDÍEL 5: OPATŘENÍ PRO HAŠENÍ POŽÁRU

Každý zamestnanec by mal byť informovaný o možnom nebezpečenstve vzniku požiaru na jeho pracovisku a v okolí. Na pracovisku je potrebné dodržiavať poriadok. Horľavé materiály nemôžu byť v blízkosti elektrospotrebičov, a iných zdrojov vznietenia.

V prípade vzniku požiaru je potrebné okamžite, všetkými dostupnými prostriedkami informovať všetky ohrozené osoby a privolať hasičov (viz oddiel 1.4). a poskytnúť potrebné informácie: určiť presné miesto požiaru, čo horí a aká existuje hrozba z požiaru, či sú ohrozené ľudské životy, telefónne číslo z akého voláme a meno kontaktnej osoby.

Následne je potrebné zahájiť hasenie s použitím všetkých dostupných hasiacich prostriedkov. V prvom rade je potrebné chrániť požiarom ohrozené osoby. Zabrániť nožnej panike a záchranné práce vykonávať tak, aby panika nevznikala. Panika veľmi sťažuje záchranné práce. Do prízjazdu hasičov sa riadiť pokynmi osoby, ktorá je pre tieto účely špeciálne zmocnená. Je potrebné dbať na ochranu dýchacích ciest pomocou navlhčenej utierky pri pohybe v zadymených priestoroch. Pokiaľ sa dostaneme do priestoru ohrozeného dymom, snažíme sa pohybovať v najnižšej časti zadymeneho priestoru.

5.1 Hasiace prostriedky:	<p>Vhodné hasiace prostriedky: výrobok nie je horľavý Druhy hasiacich prostriedkov prispôbiť k okolitému požiaru. Pri styku s vodou výrobok stvrdne a tuhne.</p> <p>Nevhodné hasiace prostriedky: nie sú</p>
---------------------------------	--

5.2 Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zo zmesi:	Výrobok nie je výbušný, nie je horľavý a nepodporuje spaľovanie iných materiálov. V prípade pôsobenia vysokých teplôt nad 800°C vznikajú kyslíčnik vápenatý a kyslíčnik sírový. Nevdychovať dýmy, plyny, ktoré vznikajú v priebehu požiaru.
---	---

Karta bezpečnostných údajov

podľa Nariadenia ES č. 1907/2006

Dátum spracovania: 26.01.2010

Dátum revízie: 20.05.2019

Vydanie 2

5.3 Rady pre požiarnikov:	Látka je nehorľavým tuhým telesom. Pri styku s vodou výrobok tuhne a stvrdne. Osobitná ochranná výbava pre hasičov: ochranný protipožiarny odev (hasičská helma, obuv, ochranná kombinéza, neoprenové rukavice), ochrana očí a tváre, nezávislý dýchací prístroj. Používať kompletný ochranný odev a osobný dýchací prístroj. Nevylievať vodu z hasenia požiaru do vodného prostredia. Pre ochladzovanie horúcich povrchov používať tlakovú vodu
----------------------------------	--

ODDIEL 6: Opatrenie pri náhodnom uvoľnení látky/zmesi

6.1 Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné vybavenie a núdzové postupy:	<p>Vyhýbať sa situáciám, ktoré môžu viesť k havarijnomu stavu. Dodržiavať bezpečnostné, pracovné a protipožiarné predpisy a pracovný poriadok určený na pracovisku. Postupovať v súlade s odporúčaním týkajúcim sa obmedzenia doby expozície a zaistiť vhodnú ochrannú výbavu, viď oddiel 8. Starostlivo zaobchádzať s vybavením, nepoužívať poškodené náradie.</p> <p>Pre iný ako pohotovostný personál: varovať všetky osoby, ktoré sa nachádzajú v ohrozenom priestore, Obmedziť prístup cudzím osobám do ohrozeného priestoru do chvíle ukončenia uklidových činností. V prípade veľkého uvoľnenia izolovať ohrozené miesto. Informovať nadriadené osoby a osoby zodpovedné za dodržiavanie bezpečnostných predpisov a protipožiarnych smerníc na pracovisku o vzniku ohrozenia. Vyhýbať sa kontaktu s očami a kožou. Nevdychovať prach. Používať odporúčané prostriedky osobnej ochrany (viď oddiel 8).</p> <p>Pre pohotovostný personál: zhodnotiť situáciu a uistiť sa, aké sú ohrozenia pre všetky osoby, ktoré sa nachádzajú v ohrozenom priestore (postihnuté osoby, pohotovostný personál a iné osoby). Varovať všetky osoby, ktoré sa nachádzajú v ohrozenom priestore. V prípade nutnosti zabezpečiť miesto, označiť a privolať pomoc. Havarijný stav odstraňovať v ochrannom odevu a obuvi, používať tiež prostriedky osobnej ochrany (viď oddiel 8.2).</p> <p>Postupy v núdzových situáciách: dbáť na to, aby havarijný stav a jeho následky odstraňoval iba zaškolený personál. Vykonať preventívne opatrenia na zabránenie úniku výrobku do životného prostredia a uklidové práce. Do doby ukončenia uklidových prác zabrániť prístupu tretím osobám do kontaminovaného priestoru. Zabrániť znečisteniu očí a kože. Nevdychovať prach. Existuje riziko poklznutia na uvoľnenom a mokrom výrobku.</p>
6.2 Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie:	Obmedziť prašnosť. Používať bezodtokovú kanalizáciu, ktorá hromáždí látku bez možnosti jej prenikania do životného prostredia (bezodtoková záchytná kanalizácia), záchytné nádrže alebo osobitné balenie. Zabrániť úniku veľkého množstva zmesi do vodných nádrží, do kanalizácie, povrchových a podzemných vôd (viď oddiel 12)
6.3 Metódy a materiál na zabránenie šírenia a vyčistenie:	Ak je to možné, zadržať výtok. Utesniť poškodené balenie a umiestniť je v ochrannom obale. Suchý výrobok povysávať alebo pozametať. V prípade rozsypania veľkého množstva výrobku, zvlhčiť vodou za účelom obmedzenia prašnosti. K čisteniu povrchu alebo odevu nepoužívať stlačený vzduch. Znečistené výrobkom miesta opláchnuť veľkým množstvom vody. Neznečistenú suchú zmes je možné opätovne použiť. S tvrdým výrobkom zaobchádzať ak so stavebnou suťou.
6.4 Odkazy na iné oddiely:	Zaobchádzanie a skladovanie: oddiel 7 Osobná ochrana: oddiel 8 Opatrenia pri zneškodňovaní: oddiel 13

ODDIEL 7: Zaobchádzanie s látkou alebo prípravkom a skladovanie látky/zmesi

7.1 Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie:	V priebehu manipulácie s výrobkom sa vyhýbať vzniku prašnosti. Nejesť a nepiť. V priebehu práce s výrobkom nenosiť hodinky a prstene a iné tesne priliehajúce predmety ku koži – môžu sa stať príčinou nahromadenia malty medzi nimi a kožou. Zaistiť dobrú ventiláciu (mechanickú alebo prírodnú) na pracovisku. Vyhýbať sa kontaktu s očami i pri krátkodobej expozícii. Pri mnohonásobnom a dlhodobom ohrození zamedziť styku s kožou, dýchacími cestami a očami. Používať odporúčanú osobnú ochrannú výbavu uvedenú v oddieli 8. Umyť ruky po použití. V prípade zranenia ukončiť prácu s výrobkom a ošetriť zranené miesto.
--	--

Karta bezpečnostných údajov

podľa Nariadenia ES č. 1907/2006

Dátum spracovania: 26.01.2010

Dátum revízie: 20.05.2019

Vydanie 2

7.2 Podmienky na bezpečné skladovanie vrátane akejkoľvek nekompatibility:	Vrecia s výrobkom skladovať v uzavretých originálnych a označených obaloch, najlepšie na drevených paletách alebo na izolovanom podklade, v suchých, dobre vetraných miestnostiach, mimo dosahu detí. Volne ložený výrobok skladovať v suchých uzavretých nádržiac/nádobach, ošetrených antikorozným náterom. Chrániť pred vlhkosťou a vodou. Pri styku s vlhkosťou a vodou výrobok nevratne stvrdne. Pri dodržaní vyššie uvedených podmienok nie sú známe žiadne nepriaznivé interakcie. Teplota skladovania: +5 do +35 0C, relatívna vlhkosť vzduchu < 70%. Trieda skladovania: nehorľavé tuhé teleso
7.3.3 Špecifické konečné použitie / špecifické konečné použitia:	Procedúry ohrozenia nie sú nutné - látka nie je klasifikovaná ako ohrozujúca ľudské zdravie a životné prostredie. Zaisťiť vhodnú ventiláciu predovšetkým v uzavretých miestnostiach. Detailné informácie týkajúce sa výrobku, jeho vlastností a aplikácie sú uvedené v technickom liste/katalógu výrobkov vydanom výrobcom..

ODDIEL 8 Kontroly expozície a osobná ochrana

8.1 Kontrolné parametre:	V súlade s Nariadením Ministerstva práce a sociálnych vecí Poľskej republiky zo dňa 12. júna 2018 o prípustných koncentráciách a expozičných limitoch na pracoviskách (2018 Zz., odst. 1286), a tiež z dôvodu, že pre látku boli určené hodnoty NDS, je potrebné sledovanie týchto ukazateľov na pracoviskách.
• NDS i NDSC	Sadrový prach obsahuje do 2 % kyslíčniku kremičitého a neobsahuje azbest NDS NDSC NDSP 10 mg/m3 neurčený neurčený Hodnota PNEC pre síran vápenatý [7778-18-9] Vodné prostredie: Nie je toxický pre bezobratlé, riasy a mikroorganizmy v používanej koncentrácii. Akutná toxicita sa môže objaviť pri väčšej koncentrácii, ako je maximálna rozpustnosť síranu vápenatého vo vode. Kal: Nevyskytuje sa. Ionty vápníku a ionty síranu sa vyskytujú bežne v prírodnom prostredí. Pôda: Nevyskytuje sa. Ionty vápníku a ionty síranu sa vyskytujú bežne v prírodnom prostredí. PNEC STP (čistička odpadných vôd) 100 mg / l
• DSB	Netýka sa Zdroj: Report Chemickej Bezpečnosti Plné názvy skratok a akronimov sú uvedené v oddieli 16
8.2 Obmedzovanie expozície: Poriadok, druh a termíny skúšok a merania majú byť v súlade s požiadavkami uvedenými v Nariadení Ministerstva zdravotníctva Poľskej republiky zo dňa 2. februára 2011 vo veci skúšok a monitoringu škodlivých faktorov ovplyvňujúcich zdravie na pracoviskách (2011 Zz., č. 33, odst. 166)	
8.2.1 Primerané technické zabezpečenie:	Zaisťiť vhodnú ventiláciu miestnosti, kde sa výrobok používa. Zaisťiť vhodné individuálne ochranné pracovné prostriedky. Zaisťiť dostatok tečúcej vody a neumývať ruky vo vode z vedra, kde bola predtým zámesová voda a voda pre čistenie naradia.
8.2.2 Osobné ochranné prostriedky:	
• Ochrana očí a tváre:	v prípade prevádzania prác, v priebehu ktorých môže dôjsť k rozmetaniu výrobku do okolia (presypávanie, miešanie, liatie) sa odporúča používať ochranné okuliare s bočnicami v súlade s normou EN166. V prípade extrémnej prašnosti uzavreté okuliare, ktoré tesne priliehajú k tvári.
• Ochrana kože:	Ochrana rúk: Pre prenášanie výrobku stačí použitie ochranných rukavíc podľa normy: EN 388 Ochranné rukavice pred mechanickým ohrozením a EN 420 Všeobecné požiadavky pre rukavice (kat. II) Pri miešaní veľkého množstva suchej zmesi s vodou a pri spracovaní hmoty je nutné používať rukavice, ktoré zabezpečujú pred chemikáliami (kat. III) podľa normy EN 374. Textilné rukavice s nitylami (hrúbka vrstvy cca. 0,15 mm) zabezpečujú v priebehu 480 minút. Premočené rukavice vymeniť za nové. Je potrebné mať u seba náhradné rukavice. Používať ochranné krémy na ruky. Kožené rukavice nie sú vhodné, pretože neprepúšťajú vodu. Ochrana tela: ochranný odev s dlhým rukávom a tesné topánky. V prípade, že nie je možné sa vyhnúť styku s čerstvou/mokrou hmotou, ochranný odev musí byť

Karta bezpečnostných údajov

podľa Nariadenia ES č. 1907/2006

Dátum spracovania: 26.01.2010

Dátum revízie: 20.05.2019

Vydanie 2

	vodotesný. Dávať pozor, aby mokrá hmota nevnikla do topánok.
• Ochrana dýchacích ciest:	Dodržiavať hodnoty maximálnej koncentrácie prachu podľa bezpečnostných predpisov, používať účinné technické riešenia voči prašnosti, napr. miestnu odsávajúcu inštaláciu. V prípade rizika zvýšenia maximálnych hodnôt expozície, napr. v priebehu presypávania suchého výrobku vo forme prášku alebo v priebehu aplikácie, je potrebné používať ochrannú tvárovú masku proti prašnosti. Je vhodná jednorázová polomaska typ FFP1 alebo maska z časticovým filtrom P1 (pri práci v prašnom ovzduší) podľa EN 149.
• Termické ohrozenie:	Netýka sa
8.2.3 Obmedzenie a kontrola expozície životného prostredia.	
Zabrániť prieniku do životného prostredia (odtokom do kanalizácie, riek a vodných nádrží a pôdy). Dodržiavať národné predpisy týkajúce sa stokov a podzemných vôd.	

ODDIEL 9: Fyzikálne a chemické vlastnosti látky alebo zmesi

9.1 1 Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach:	Vzhľad: jemný prášok Farba: mení sa, šedá, popoľavá, žltá, béžová Zrnitosť: do 1 mm Zápach: bez zápachu Prahová hodnota zápachu: netýka sa pH: vo vodnom roztoku cca pH 7 (10%) v tuhom stave neužiteľný Teplota topenia / tuhnutia: netýka sa Počiatočný bod varu a rozsah teplôt varu: netýka sa Bod vzplanutia: netýka sa Rýchlosť odparovania: netýka sa Horľavosť: netýka sa Horné / dolné limity horľavosti / výbušnosti: netýka sa Tlak pár: netýka sa Hustota pár: netýka sa Relatívna hustota: násypová hmotnosť cca. 900 kg/m ³ Rozpustnosť vo vode: CaSO ₄ ·0,5H ₂ O, 20°C – ok. 8,9 g/l (dobře rozpustný) CaSO ₄ ·2H ₂ O, 20°C – ok. 2,03 g/l (málo rozpustný) - polotekutý Rozdeľovací koeficient n-oktanol/voda: netýka sa (neorganická látka) Bod samovznietenia: netýka sa Teplota rozkladu: viskozita: > 800oC w CaSO ₄ i SO ₃ (siarczan wapnia) Viskozita: netýka sa Výbušné vlastnosti: nie sú Oxidačné vlastnosti: nie sú
9.2 Iné informácie:	Netýka sa

ODDIEL 10: Stabilita a reaktivita látky/zmesi

10.1 Reaktivita:	Pri styku s vodou vzniká zamýšľaná reakcia. Výrobok tvrdne a tuhne vplyvom vlhkosti, nereaguje s okolím.
10.2 Chemická stabilita:	Za predpísaných podmienok manipulácie a skladovania (oddiel 7) je produkt stabilný a môže byť skladovaný spoločne s väčšinou stavebných materiálov.
10.3 Možnosť nebezpečných reakcií:	Pri skladovaní a manipulácii v súlade s predpismi nie sú známe (oddiel 10). Pri reakcii s vodou a v priebehu tvrdnutia vzniká teplo (do 50°C)
10.4 Podmienky, ktorým sa treba vyhnúť:	Vyhýbať sa vlhkosti a vode v priebehu skladovania – látka pri styku s vodou tvrdne a tuhne
10.5 Nekompatibilné materiály:	Reaguje egzotermicky s kyselinami, soľami amónium, vzácnym kovom, napr. hliník, zink, meď. Pri reakcii s nezácnym kovom vzniká vodík.
10.6 Nebezpečné produkty rozkladu:	Úplný rozklad látky vystupuje pri teplote vyššej ako 11800 C. Vytvára sa trojkysličník sírový a kyslíčník vápenatý.

Karta bezpečnostných údajov

podľa Nariadenia ES č. 1907/2006

Dátum spracovania: 26.01.2010

Dátum revízie: 20.05.2019

Vydanie 2

ODDIEL 11 Informácie o toxikologických vlastnostiach látky/zmesi

11.1 Informácie o toxikologických účinkoch:	Výrobok nie je toxický
Akutná toxicita:	Podľa dostupných údajov látka nie je klasifikovaná ako ohrozujúca v podmienkach akútnej expozície cez zažívací ústroj, pri styku s kožou alebo v podmienkach dýchateľnej expozície.
Dôležité klasifikované hodnoty akútnej toxicity	
Orálne LD50	1 581 mg/kg (potkan) OECD
Dýchateľné LC50 (4h)	420 2 610 mg/m ³ vzduchu (potkan) OECD 403
	Látka nevyvoláva akútnu toxicitu
Dráždivosť/žieravosť	
• dýchacie cesty	Podráždenie nosu, hrdla, kašeľ
• koža	Po dlhodobom styku s kožou je možné podráždenie a vysušenie pokožky
• oči	Môže spôsobiť mechanické podráždenie a slzenie očí
Senzibilizácia	Na základe dostupných údajov látka nie je v tejto triede klasifikovaná ako ohrozujúca
Mutagenita pre rozmnožovacie bunky	Na základe dostupných údajov látka nie je v tejto triede klasifikovaná ako ohrozujúca
Karcinogenita	Na základe dostupných údajov látka nie je v tejto triede klasifikovaná ako ohrozujúca
Škodlivý pre reprodukciu	Na základe dostupných údajov látka nie je v tejto triede klasifikovaná ako ohrozujúca
Toxicita pre cieľové orgány po jednorázovej expozícii STOT SE	Na základe dostupných údajov látka nie je v tejto triede klasifikovaná ako ohrozujúca
Toxicita pre cieľové orgány po opakovanej expozícii STOT RE	Mnohonásobné vdychovanie väčšieho množstva prachu zvyšuje riziko pľúcneho ochorenia
Expozícia spôsobená aspiráciou	Na základe dostupných údajov látka nie je v tejto triede klasifikovaná ako ohrozujúca

ODDIEL 12. Ekologické informácie o látke/zmesi

12.1 Toxicita: Akutná toxicita pre LC50 (96h) morská voda LC50 (72h) sladká voda EC50 EC50 (48h)	Na základe dostupných údajov látka nie je v tejto triede klasifikovaná ako ohrozujúca Vodné prostredie síranu vápenatého > 79 mg/l (japonská ruža – oryzias latipes) OECD 203 > 79 mg/l (algi) OECD 201 > 790 mg/kg (Organizmy v aktívnej usadenine) OECD 209 > 79 mg/l (blšia dafnia - daphnia) OECD 202
	Po neutralizácii látka nie je klasifikovaná ako nebezpečná pre životné prostredie. Výrobok môže hydrolizovať na ióny vápniku a ióny síranu. Skúšky boli vykonané na tekutom výrobku
12.2 Perzistencia a degradovateľnosť:	Látka je neorganickým produktom a nie je známy biologický rozklad. Metódy, ktoré sú používané pre určenie degradovateľnosti sa nepoužívajú pre neorganické látky.
12.3 Bioakumulačný potenciál:	Hodnota súčiniteľa rozdielu oktanol – voda (Kow) nie je stanovená. Podľa skúseností látka je neutrálna pre živé organizmy
12.4 Mobilita v pôde:	Látka je vodorozpustným, tuhým telesom. Neutrálna pre pôdu. Po vniknutí do pôdy je mobilná a môže znečistiť podzemnú vodu
12.5 Výsledky posúdenia PBT a vPvB:	Látka nespĺňa kritéria pre klasifikáciu ako PBT a vPvB
12.6 Iné nepriaznivé účinky:	Nie su známe žiadne škodlivé následky pôsobenia. Podľa kritérií európskej klasifikácie a značenia látka nie je klasifikovaná a označovaná ako nebezpečná pre životné prostredie

ODDIEL 13. Opatrenia pri zneškodňovaní

13.1 Metódy spracovania odpadu	Výrobok nesmie byť skladovaný spolu s komunálnymi odpadmi. Nevylievať do kanalizácie, stočných vôd, riek. Výrobok a jeho obal odstraňovať bezpečným spôsobom, v súlade s platnými predpismi.
Metódy spracovania odpadu:	V prípade rozsypania materiál zobrať na sucho. Neznečistenú časť je možné

Karta bezpečnostných údajov

podľa Nariadenia ES č. 1907/2006

Dátum spracovania: 26.01.2010

Dátum revízie: 20.05.2019

Vydanie 2

	opätovne použiť. Odpad vzniklý v priebehu použitia: neohrozuje zdravie a životné prostredie. S tuhým a stvrdnutým výrobkom zaobchádzať ako so stavebnou suťou. Tento odpad je možné použiť (odst. 26) v súlade s Nariadením Ministerstva životného prostredia zo dňa 10. novembra 2015. vo veci zoznamu druhov odpadov, ktoré môžu fyzické osoby alebo organizácie recyklovať pre vlastné potreby a prípustné metódy ich recyklácie [Z.z. 2016 č. 0 odst. 93]. Dodržiavať predpisy Zákona zo dňa 14. decembra 2012 o odpadoch [Z.z. 2013 č. 0 odst. 21]
Zaobchádzanie s výrobnými obalmi:	Dodržiavať ustanovenie poľského Zákona zo dňa 13. júna 2013 r. o obalovom hospodárstve a odpadoch z priemyselných obalov (Zz 2013, č. 0, poz.888) Obaly znečistené výrobkom je treba považovať za výrobok a takto s nimi zaobchádzať.
Kód odpadu:	Výrobok, ktorý nie je vhodný k ďalšiemu použitiu a zvyšky nepoužitého výrobku sú klasifikované do skupiny 10 13 Odpady z minerálnych pojív (vrátane cementu, vápna a omietky) a výrobky z nich vyrobené a tiež do podskupiny 10 13 82 Poškodené výrobky 10 13 81 Výrobné sadrové odpady. Prázdne obaly od výrobku – klasifikácia: skupina 15 01 05 Obalové odpady (vrátane selektívneho zberu obalových odpadov) a podskupiny 15 01 05 Viacmateriálové odpady

ODDIEL 14. Informácie o doprave

14.1 Číslo UN(ONZ):	Netýka sa
14.2 Správne expedičné označenie UN	Netýka sa
14.3 Trieda/triedy nebezpečnosti pre dopravu	Výrobok prepravovaný v originálnych obaloch nie je nebezpečný v priebehu prepravy. Nevyžaduje zvláštne označenie v súlade s právnymi predpismi.
14.4 Obalová skupina:	Netýka sa
14.5 Nebezpečnosť pre životné prostredie:	Netýka sa
14.6 Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa:	Vyhýbať sa vlhkosti a vode. Výrobok tuhne a tvrdne vplyvom vlhkosti. Dodržiavať ustanovenie poľského Zákona zo dňa 1. septembra 2005 o zmene zákona týkajúceho sa cestnej prepravy nebezpečných látok a o zmene niektorých iných zákonov (Zz 2005, č. 141, poz. 1184) v znení neskorších zmien.
14.7 Doprava hromadného nákladu podľa prílohy II k dohovoru MARPOL 73/78 a kódexu IBC:	nie je klasifikovaná

ODDIEL 15. Regulačné informácie

15.1 Právne predpisy a nariadenia špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti, zdravia a životného prostredia	
• Právne predpisy týkajúce sa označenia obalov obsahujúcich nebezpečné látky:	Vety určujúce druh ohrozenia a podmienky bezpečného používania nebezpečnej zmesi podľa Nariadenia európskeho parlamentu (EU) č. 1272/2008 zo dňa 16. decembra 2008 vo veci klasifikácie, značenia a balenia látok a zmesí, ktoré zmenilo a zrušilo smernice 67/548/EWG a 1999/45/WE a zmenilo Nariadenie (EU) č. 1907/2006 (viz oddiel 2.1 a 2.2)
Iné platné právne predpisy:	- poľský Zákon o chemických látkach a zmesiach zo dňa 25. februára 2011, (Zbierka zákonov Poľskej republiky 2011 č. 63, poz.322) v znení neskorších zmien - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č.1907/2006 v platnom znení zo dňa 18. decembra 2006, vo veci registrácie, hodnotenia, autorizácií a obmedzovania chemikálií (REACH), utvorenie Európskej agentúry pre chemické látky, ktoré zmenilo smernicu č. 1999/45 EC a zrušilo platnosť nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, a tiež smernice Rady č. 76/769/EHS a smernice ES 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES v zmysle neskorších zmien.

Karta bezpečnostných údajov

podľa Nariadenia ES č. 1907/2006

Dátum spracovania: 26.01.2010

Dátum revízie: 20.05.2019

Vydanie 2

- **Nariadenie** Komisie (EU) č. 2015/830 zo dňa 28. apríla 2015, ktoré mení Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, povoľovaní a obmedzovaní chemických látok (REACH)
- **Nariadenie Ministerstva zdravotníctva Poľskej republiky** zo dňa 30. decembra 2004 o bezpečnosti a hygiene na pracoviskách v naväznosti na výskyt nebezpečných látok (Zbierka zákonov Poľskej republiky 2005 č.11, poz.86) v znení neskorších zmien
- **Nariadenie Ministerstva hospodárstva Poľskej republiky** zo dňa 21. decembra 2005 o zásadných požiadavkách na kvalitu prostriedkov individuálnej ochrany pracujúcich (Zbierka zákonov Poľskej republiky 2005 č. 259, poz.2173)
- **Vládne prehlásenie** zo dňa 24. septembra 2002 o zahájení platnosti zmien a doplnkov „Prílohy A“ a „Prílohy B“ Európskej dohody o medzinárodnej silničnej preprave nebezpečných vecí (ADR) podepsané v Ženeve dňa 30. septembra 1957 (Zbierka zákonov Poľskej republiky 2002 č.194, poz.1629) v znení neskorších zmien
- poľský **Zákon** zo dňa 20.apríla 2004 o zmene a zrušení niektorých zákonov súvisiacich so vstupom Poľskej republiky do Európskej unie (Zbierka zákonov Poľskej republiky 2004 č.96, poz.959)
- **Nariadenie poľského Ministerstva hospodárstva, práce a sociálnych vecí** zo dňa 26. septembra 1997o obecných bezpečnostných predpisoch a hygiene práce (Zbierka zákonov Poľskej republiky 1997 č.129, poz.844) v znení neskorších zmien
- **Nariadenie poľského Ministerstva životného prostredia** zo dňa 9. decembra 2014 o katalogizácii odpadov (Zbierka zákonov Poľskej republiky 2014 č 0, poz. 1923)
- **Nariadenie poľského Ministerstva hospodárstva** zo dňa 29. januára 2013 o obmedzení výroby, uvádzaní na trh alebo používaní nebezpečných látok a zmesí alebo výrobkov, ktoré také látky alebo zmesi obsahujú (Zbierka zákonov Poľskej republiky 2013 č. 0, poz. 180)
- **Nariadenie poľského Ministerstva hospodárstva** zo dňa 10. októbra 2013 o obmedzeniach uvedených v prílohe XVII k nariadeniu č. 1907/2006 (Zbierka zákonov Poľskej republiky 2013 č. 0, poz. 1314)
- Smernice Komisie** 2000/39/ES zo dňa 8. júna 2000 o stanovení prvého zoznamu smerných limitných hodnôt expozície na pracovisku k prevedeniu smernice Rady 98/24/ES o bezpečnosti a ochrane zdravia zamestnancov pred riziky spojenými s chemickými činiteľmi používanými pri práci (Úradný vestník EU L 42 zo dňa 16.6.2000)
- Smernice Komisie** 2006/15/ES zo dňa 7. februára 2006 o stanovení druhého zoznamu smerných limitných hodnôt expozície na pracovisku k prevedeniu smernice Rady 98/24/ES a meniaci smernicu Komisie 91/322/EHS a 2000/39/ES (Úradný vestník EU L 38 zo dňa 9.2.2006)
- Smernice Komisie** 2009/161/EU zo dňa 17. decembra 2009, ktorou sa stanoví tretí zoznam smerných limitných hodnôt expozície na pracovisku k prevedeniu smernice Rady 98/24/ES a meniaci smernicu Komisie 2000/39/ES (Úradný vestník EU L 38 zo dňa 19.12.2009)
- **Smernice Komisie** 2000/39/WE zo dňa 8. júna 2000 r. ktorú sa stanoví prvý zoznam smerných limitných hodnôt expozície na vonkajšie faktory na pracovisku k prevedení smernice Rady 98/24/EWG o ochrane zdravia a bezpečnosti pracovníkov pred rizikom spojeným s chemickými faktormi na pracovisku.
- **Smernice Komisie** 2006/15/WE zo dňa 7. februára 2006 r. ktorú sa stanoví druhý zoznam smerných limitných hodnôt expozície na pracovisku za účelom prevedenia smernice Rady 98/24/WE a meniace smernice 91/322/EWG a 2000/39/WE
- **Smernice Komisie** 2009/161/UE zo dňa 17. decembra 2009 r. ktorú sa stanoví tretí zoznam ukazateľov expozície na pracovisku za účelom prevedenia smernice Rady 98/24/WE a meniaci smernicu Komisie 2000/39/WE
- **Smernice Komisie** (UE) 2017/164 zo dňa 31. januára 2017 r. ktorú sa stanoví štvrtý zoznam ukazateľov limitných hodnôt expozície na pracovisku v súlade so smernicou Rady 98/24/WE a meniaci smernicu Komisie 91/322/EWG, 2000/39/WE a 2009/161/UE
- **Zákon** zo dňa 9.októbra 2015 r. o biocídnych produktoch (Z.z. 2015 č, 0 poz. 1926)

Karta bezpečnostných údajov

podľa Nariadenia ES č. 1907/2006

Dátum spracovania: 26.01.2010

Dátum revízie: 20.05.2019

Vydanie 2

	spolu s neskoršími zmenami
15.2 Posúdenie chemickej bezpečnosti:	Výrobca vydal report chemickej bezpečnosti látky

ODDIEL 16: Iné informácie

Zmeny vykonané v KBÚ :	Karty bezpečnostných údajov sú pravidelne overované z hľadiska ich obsahu. V prípade nových informácií, ktoré môžu mať vplyv na rizikové prostriedky kontroly napr. zmena klasifikácie výrobku, revízia je označená vyšším číslom vydania na celkovom čísle. Obsah tejto karty bol zmenený, čo bolo označené vyšším číslom vydania karty. Zmena verzie nevyžaduje predloženie novej karty bezpečnostných údajov odberateľom. Zmeny v karte bezpečnostných údajov vzhľadom k predchádzajúcemu vydaniu sú označené:
Použité skratky:	číslo CAS – Chemical Abstract Service number PBT – (Látka) Perzistentná, bioakumulatívna a toxická vPvB – (Látka) Vysoko perzistentná a vysoko bioakumulatívna číslo ES – číselný kód priradený chemickej látke v Európskom zozname existujúcich obchodovaných chemických látok (EINECS - ang. European Inventory of Existing Chemical Substances), alebo číselný kód priradený látke v Európskom zozname oznámených chemických látok (ELINCS - ang. European List of Notified Chemical Substances), alebo číselný kód chemickej látky uvedený v publikácii "No-longer polymers" nariadenie REACH – je nariadenie Európskej únie o registrácii, hodnotení, povoľovaní a obmedzovaní chemických látok. Látka/zmes CMR – látka/zmes karcinogénna, mutagénna, pôsobí škodlivo na reprodukciu. ADR – Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí. NDS – Najvyššia prípustná koncentrácia na pracovisku. NDSch – Najvyššia momentálna prípustná koncentrácia na pracovisku. GHS – Globálne harmonizovaný systém klasifikácie a označovania chemikálií CLP – je nariadenie o klasifikácii, označovaní a balení a implementujúce GHS DSB – prípustná hodnota koncentrácie v biologickom materiáli
Nutné školenia:	Pred prácou s výrobkom je nutné pracovníky zaškoliť v rozsahu bezpečnostných predpisov v súvislosti s chemickými faktormi na pracovisku. Zhodnotiť, dokumentovať a zoznámiť pracovníkov s výsledkom posúdenia pracovného rizika na pracovisku v súvislosti s chemickými faktormi. Nie sú nutné dodatočné školenia, ktoré sú v inom rozsahu ako predpísané zaškolenie osob pracujúcich s chemickými látkami.
Obmedzenia v použití:	Netýka sa
Iné informácie:	V priebehu práce s materiálom dávať pozor na nebezpečenstva ako napr. skrútenie, predovšetkým pliec v dôsledku zdvíhania a prenášania vriec so zmesou, miešania zmesi, a pod. Po dlhšej dobe, opakované zdvíhanie ťažkých predmetov môže spôsobiť vážne poškodenie chrbtice. Karta bezpečnostných údajov bola vypracovaná vo firme ATLAS SLOVENSKO s.r.o.
Zdroje informácií, na základe ktorých bola vypracovaná táto KBÚ:	Karta bezpečnostných údajov nie je zárukou vlastností výrobku. Informácie uvedené v KBÚ sú v súlade s aktuálnymi znalosťami a týkajú sa požiadavok na bezpečné použitie výrobku. V prípade, keď podmienky použitia výrobku nie sú kontrolované výrobcom, za bezpečné použitie výrobku je zodpovedný užívateľ. Osoba, ktorá výrobok používa je zodpovedná dodržiavať všetky platné právne a administratívne predpisy, predpisy týkajúce sa výrobku, bezpečnostné predpisy a všetky iné predpisy, ktoré nie sú uvedené v tejto KBÚ. Tato osoba je tiež zodpovedná za nevhodné využitie informácií obsiahnutých v KBÚ alebo nevhodné použitie výrobku. Informácie uvedené v karte bezpečnostných údajov sa týkajú iba predmetného výrobku a môžu byť nevystačujúce pre výrobok použitý spolu s inými materiálmi alebo použitý iným určeným spôsobom.
Konec karty bezpečnostných údajov	

Karta bezpečnostných údajov

podľa Nariadenia ES č. 1907/2006

Dátum spracovania: 26.01.2010

Dátum revízie: 20.05.2019

Vydanie 2